

SLU Partnerskap Alnarp: samverkan mellan akademi, industri och samhälle

LISA BLIX GERMUNDSSON, INSTITUTIONEN FÖR ARBETSVETENSKAP, EKONOMI OCH MILJÖPSYKOLOGI
SVERIGES LANTBRUKSUNIVERSITET, BOX 88, 250 53 ALNARP, SWEDEN. LISA.GERMUNDSSON@SLU.SE, +4640415253

SLU Partnerskap Alnarp startade 2004 som en samverkansorganisation vid Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU). Syftet är att stärka konkurrenskraften inom svenskt jordbruk, skogsbruk och trädgårdsnäring, samt bidra till forskning och utbildning av hög klass vid universitetet. För närvarande har samverkansorganisationen cirka 90 partners, allt från små företag till stora företag och myndigheter, inklusive de inom skogsindustrin. Verksamheten består av FoU-projekt som finansieras gemensamt av universitetet och partners; mötesplatser såsom seminarier, workshops och exkursioner; studentuppsatsprojekt; och mentorprogram. Målet är att sammanföra människor med olika bakgrunder och initiera samarbete mellan SLU, industri och samhälle.

I en alltmer komplex värld är tillgång till kunskap, nätverk och samarbeten en strategi för överlevnad och framgång [1, 2]. SLU Partnerskap Alnarp, som hädanefter benämns samverkansorganisationen, sammanlänkar SLU:s forskare, lärare och studenter med industrin och samhället. Det ger flera fördelar för dess ägare (SLU), dess partners och de individer som berörs av verksamheten. Exempelvis möjliggör informationsflödet i och runt samverkansorganisationen att både forskare och partners kan sända ut och ta emot information om deras intresseområden, vilket ökar förståelsen och kunskapen mellan olika aktörer. De olika mötesaktiviteterna möjliggör nätverkande och individuell kontakt, ibland med specifikt stöd från samverkansorganisationens personal för match-making. Detta ger upphov till nya idéer och öppnar nya forskningsområden, där möjligheten att finansiera tidiga steg är särskilt värdefull. Det

förbättrar också kopplingen mellan utbildning och arbetsliv genom att skapa meningsfulla samarbeten mellan lärare, studenter, industri och samhälle. Samverkansorganisationens aktiviteter har bidragit till att stärka SLU:s position och kontakt med samhället, exempelvis genom ökad närvaro i branschmedia. För industrin och samhället möjliggör samverkansorganisationen tillgång till kunskap, forskning och enskilda forskare, och till studenter som är deras framtida kollegor, leverantörer och kunder.

Nätverksförmedling och inbjudan till samarbete

Samverkansorganisationens huvudfunktion är att bearbeta nätverk, sammanföra personer med olika bakgrund

och initiera samarbete mellan SLU, industri och samhälle. Den första utvärderingen av samverkansorganisationen, utförd av SLU:s tidigare rektor Mårten Carlsson, konstaterade att det var ”en framgångshistoria, med saker att förbättra” [3]. Carlsson framhöll att samverkansorganisationen som mötesplats är en stor tillgång för regionen. Synen på samverkansorganisationen från Alnarps perspektiv, dvs avdelningschefer, forskare och lärare, rapporterades vara positiv, och fördelarna med samverkansorganisationen ansågs vara att SLU görs mer allmänt känt. Carlsson betonade att ledningen av samverkansorganisationen inte kan nöja sig med de positiva recensionerna, snarare är samarbete i sam-

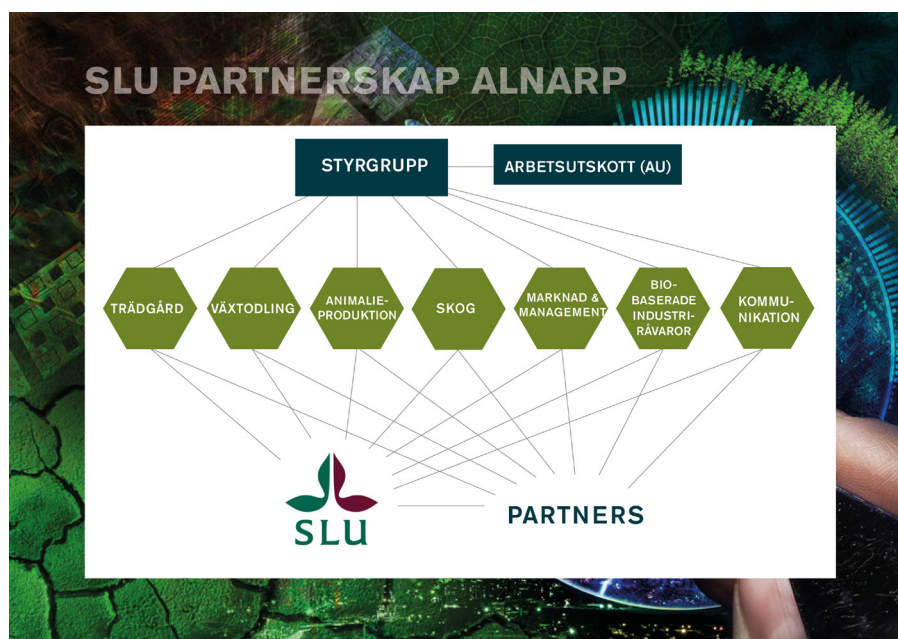
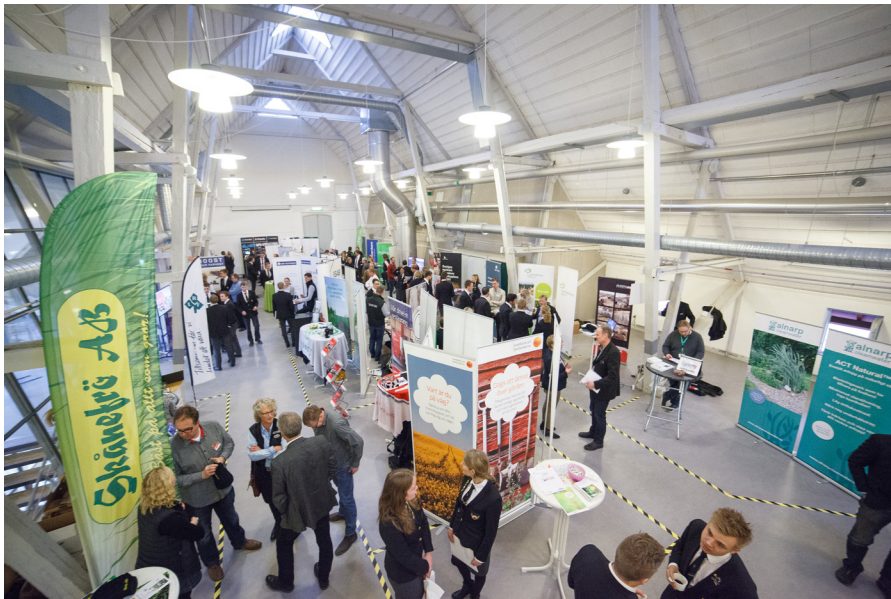

Fig. 1. Strukturen för samverkansorganisationen med universitetet och dess partners, styrelse, arbetsutskott och ämnesgrupper.

Lantmästardagen på loftet, Alnarp. Foto: Annamia Olvmyr

verkansorganisationen som kärlek, den måste underhållas och förnyas kontinuerligt [3]. En nyligen färdigställd utvärdering anger att ömsesidighet inte bara kan tas för givet, och att det finns ett behov av att arbeta kontinuerligt med båda sidor, till exempel genom förbättrad match-making mellan forskare och partners [4]. Utvärderarna konstaterar att samverkansorganisationen hade en imponerande meritlista över tid och rekommenderade en försiktig utveckling med mild hand [4].

Ämnesgrupper, styrelse och arbetsutskott

Samverkansorganisationen består av en styrelse, ett arbetsutskott med en verksamhetsledare och ämnesgrupper, se figur 1.

Syftet med ämnesgrupperna är att utgöra en mötesplats och ett diskussionsforum mellan samverkansorganisationens partners och forskare vid SLU. Samverkansorganisationens 90 partners är indelade i ämnesgrupper baserade på deras egna intressen; Trädgård, Växtodling, Biobaserade Industriråvaror, Animalieproduktion, Marknad & Management, Skog och Kommunikation. Ämnesgruppens ordförande kommer

från partnerorganisationer, medan ämnesgruppernas sekreterare är universitetsmedarbetare.

Ämnesgruppernas uppgift är att initiera aktiviteter som seminarier, workshops och exkursioner och att prioritera projektansökningar. Målet för ämnesgrupperna är att initiera samarbete mellan akademien och samverkansorganisationens partners. Varje ämnesgrupp har sina egna fokusområden och aktivitetsmål. Kommunikationsgruppen har i uppdrag att lyfta fram och klargöra samverkansorganisationens grundläggande budskap, mål och aktiviteter, samt stödja ämnesgrupperna och enskilda projektledare och forskare i deras kommunikation av projekt och resultat.

Samverkansorganisationens styrelse består av alla ämnesgruppens ordförande, plus de två fakultetsdekanerna som ordförande och vice ordförande. Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårdsodling och växtproduktionsvetenskap grundade samverkansorganisationen år 2004, och år 2015 anslöt sig Fakulteten för skogsvetenskap. Fakulteterna bidrar med medel för FoU-projekt, verksamhetsledare och administrativ personal.

Arbetsutskottet sammanträder varje

SLU Partnerskap Alnarp och grundutbildningskurser

År 2008 startades «Projektkurs Trädgård» med hjälp av samverkansorganisationen. Syftet var att stärka kopplingen mellan trädgårdsutbildningarna vid SLU och industrin. Studenterna genomför en projektstudie i nära samarbete med ett företag som rör ett särskilt problem som företaget står inför.

I andra grundutbildningar, såsom ekonomi och marknadsföring, uppmanas samverkansorganisationens partners att bidra med affärs-case och andra typer av case som studenterna kan sätta tänderna i. Detta bidrar till att universitetet kan erbjuda utbildningar i kontakt med framtida arbetslivssituationer och gör det möjligt för lärare att hålla sig uppdaterade på branschtrender. Partners välkomnar möjligheten att få en specifik fråga undersökt och lära känna studenter.

månad och fatta löpande mindre beslut gällande verksamheten i samverkansorganisationen, exempelvis ansökningar om medel till att arrangera mötesplatser och kostnader för examensarbeten.

Utvärderingar visar att partnerorganisationerna värdesätter möjligheten att delta i ämnesgrupperna [4, 5]. Parternas antal och heterogenitet ger en dynamik som skulle kunna tas tillvara ännu bättre i ämnesgrupperna, kanske genom nya typer av arrangemang och mötesformer [4].

SLU Partnership Alnarp lägger grunden för Till- växt Trädgård och Kom- petenscentrum Företags- ledning

Under samverkansorganisationens tidiga år pågick en dialog om utvecklingen av den svenska trädgårdsnäringsen. Tillsammans med ett antal intressenter startade projektet Tillväxt Trädgård i syfte att hållbart fördubbla omsättningen i svensk trädgårdsindustri. Från 2008 till 2017 finansierades och genomfördes ett stort antal projekt med fokus på hållbar tillväxt.

Dialogen med partnererna i samverkansorganisationen resulterade också i skapandet av Kompetenscentrum Företagsledning år 2015, med målet att utveckla både forskning och praxis inom företagsledning, samt att bidra till framgångsrika, lönsamma och hållbara företag i sektorn.

Forsknings- och utvecklings- projekt

Forskare vid SLU kan tillsammans med partnererna i samverkansorganisationen ansöka om finansiering för FoU-projekt. Ansökningarna prioriteras först i ett ämnesgruppsmöte och sedan fattas ett beslut av styrelsen cirka 6–8 veckor efter ansökningsdatum. Hälften av projektkostnaderna kan ansökas från samverkansorganisationen, och den andra hälften tillförs av partners. Partnererna uppger att forskningsprojekten är värdefulla och besvarar frågor som är viktiga för dem [3, 4]. Det finns dock en potential att engagera partners ännu mer tillsammans med forskare, och tvärtom, till exempel genom att initiera uppföljningar av forskningsprojekten över tid med både partners och forskare [4].

Äppelodling i Trädgårdslaboratoriet vid SLU i Alnarp. Foto: Jenny Sverns-Gillner.

Seminarier, workshops och utflykter

Samverkansorganisationen arrangerar ett stort antal seminarier, workshops och exkursioner varje år. Dessa utgör viktiga mötesplatser mellan akademi, industri och samhälle, och de ger möjlighet att diskutera aktuella frågor över organisatoriska gränser. Vid många tillfällen har idéer på gränsöverskridande samarbeten föreslagits och konkretiserats till följd av dessa möten. Utvärderingar visar att partners tycker att dessa mötesplatser är mycket värdefulla [5].

Grundutbildning, examens- arbeten och mentorprogram

Inrättandet av samverkansorganisationen har ökat grundutbildningarnas och kursledares kontakter med externa organisationer genom till exempel tillgång till gästföreläsare, platser för studiebesök och fallstudiematerial från partners. Samverkansorganisationen erbjuder finansiering för SLU-studenters examensarbeten, som genomförs i samarbete med partners under handledning av lärare vid SLU Alnarp. Ett årligt mentorprogram anordnas för studenter vid SLU Alnarp, där mentorer kommer från partnererna i samverkansorganisationen.

Studenter uppskattar samverkansorganisationen som ett sätt att skapa kontakt

med industrin och samhället, och partners välkomnar möjligheterna till studentkontakter [3, 4]. Utvärderingar rekommenderar att öka engagemanget för grundkursansvariga och studenter med samverkansorganisationens partners, tillsammans med SLU:s samverkanslektorer [4].

Referenser

1. OECD (2019). *Innovation, Productivity and Sustainability in Food and Agriculture: Main Findings from Country Reviews and Policy Lessons*. OECD Food and Agricultural Reviews. Paris, OECD Publishing.
2. EU SCAR 2019. *Preparing for future AKIS in Europe*. Brussels, European Commission.
3. Schroeder, H. 2008. *Partnerskap Alnarp nuläge, utvärdering och framtida utveckling. En framgångssaga med förbättringsmöjligheter*. Alnarp, Sveriges Lantbruksuniversitet.
4. Augustinsson, S. och A. Lidén. 2019. *Om SLU Partnerskap Alnarp. Igår, idag imorgon. Vad, hur och varför? Intern rapport, LTV-fakulteten, Sveriges Lantbruksuniversitet*.
5. Johnson L. 2015. *Utvärdering Partnerskap Alnarp. Sammanställning av enkätundersökning till medlemmar. Rapport Omvärld Alnarp, LTV-fakulteten, Sveriges Lantbruksuniversitet*.